

**Силабус дисципліни
«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ
ДИСЦИПЛІН (СПІВ)»**

**Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність В 5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма
«СПІВ»**

Рік навчання: III

Семестр: 5; 6

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Керівник курсу ОК 31. «Методика викладання фахових дисциплін (спів)»

Губа-Плоскіна Алла Володимирівна – викладачка кафедри «Мистецтво співу» КЗВО КОР «Академія мистецтв ім. П. Чубинського»

Контактна інформація: allaploskina29@gmail.com

**Прореквізити та пост реквізити дисципліни
Прореквізити дисципліни:**

- ОК 10. Сольфеджіо
- ОК 11. Гармонія.
- ОК 13. Теорія музики.
- ОК 16. Спеціальний клас. Сольний спів.
- ОК 17. Історія вокального мистецтва.
- ОК 18. Загальне фортепіано.
- ОК 19. Концертмейстерський клас та мистецтво аккомпанементу.
- ОК 20. Охорона та гігієна голосу.
- ОК 30. Педагогіка та психологія .

Постреквізити дисципліни:

- ОК 32. Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним; академічним).
- ОК 33. Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару (паралельне вивчення дисциплін)
- ОК 34. Педагогічна практика.
- ОК 35. Концертно-виконавська практика.

Призначення дисципліни

Навчальна дисципліна «Методика викладання фахових дисциплін (спів)» належить до обов'язкових дисциплін циклу фахової професійної підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Спів». Вивчення дисципліни є необхідною умовою набуття студентами знань, необхідних для отримання кваліфікації 3340 «Викладач мистецької школи (спів)» та здійснення педагогічної діяльності. Призначення дисципліни полягає у вивченні здобувачами історичного досвіду та досягнень сучасної вокальної педагогіки; опанування сучасними методами викладання співу в мистецьких школах;

засвоєння принципів і методів роботи з навчальним матеріалом; формування знань загальних закономірностей послідовного музичного та технічного розвитку учня; формування загальних знань особливостей роботи з учнями різного шкільного віку; виховання у студентів необхідності до професійної самоосвіти, вироблення творчого підходу до викладацької діяльності; формування відповідальності за результати творчого процесу.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Спів» вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін (спів)» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання вокалу.	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15

Відповідно до освітньої програми «Спів», вивчення дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін (спів)» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

- ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасним знаннями.
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
- ЗК 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Загальні компетентності викладача мистецької школи (за професійним стандартом «Викладач мистецької школи»):

ЗК 1. Здатність забезпечувати індивідуальний підхід до учнів.

ЗК 2. Здатність підтримувати під час навчання сприятливий психологічний клімат.

ЗК 3. Здатність дотримуватися професійних та етичних норм поведінки.

ЗК 4. Здатність працювати індивідуально та в команді.

ЗК 5. Здатність запобігати виникненню конфліктних ситуацій.

ЗК 6. Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію.

ЗК 7. Здатність планувати та організовувати діяльність відповідно до обсягу та особливостей завдань.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

СК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем і концепцій.

СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією

СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків

СК 15. Здатність здійснювати редакторську / лекторську діяльність в сфері музичного мистецтва.

СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Вивчення дисципліни «**Методика викладання фахових дисциплін (спів)**» формує у здобувачів вищої освіти такі професійні компетентності (відповідно до професійного стандарту «Викладач мистецької школи»):

Трудова функція А	Професійні компетентності	Знання	Уміння та навички
	А1. Здатність забезпечувати досягнення	А1.31. Предметна область. А1.32. Види занять та форми роботи з учнями. А1.33. Професійна термінологія. А1.34. Зміст, цілі та	А1.У1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання. А1.У2. Організовувати навчальні заняття різних видів.. А1.У4. Обирати, застосовувати, адаптувати та коригувати методи,

А. Організація та проведення навчання.	результатів навчання.	програмні результати навчання.. A1.36. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва.	прийоми, засоби, технології навчання для забезпечення досягнення учнем програмних результатів навчання. A1.У5. Застосовувати під час навчання необхідні технічні засоби, обладнання та інструменти. A1.У7. Застосовувати різні засоби педагогічної підтримки учнів.
	A2. Здатність забезпечувати демонстрування учнем мистецьких досягнень..	A2.31. Принципи та методики підготовки до публічних виступів.	A2.У1. Готувати учнів до публічного виступу, презентації своїх мистецьких досягнень.
	A4. Здатність навчати, вести ділову та професійну комунікацію державною мовою..	A4.32. Професійна лексика.	A4.У1. Доносити навчальний матеріал до учнів та заохочувати його/її до спілкування державною мовою під час навчання. A4.У2. Забезпечувати здобуття учнями початкової мистецької освіти державною мовою..
	A5. Здатність планувати.	A5.31. Основи, принципи та етапи планування навчального процесу. A5.32. Вимоги типових навчальних програм.	A5.У1. Планувати індивідуальну траєкторію учнів залежно від цілей навчання та індивідуальних здібностей учнів, в тому числі з особливими освітніми потребами. A5.У2. Планувати навчальні заняття та форми роботи.

Трудова функція Б	Професійні компетентності	Знання	Уміння та навички
Б. Визначення здібностей учнів та оцінювання їх досягнень у процесі навчання.	Б 1. Здатність визначати рівень здібності учнів.	Б1. 31. Методики, процедури та інструменти визначення спроможності учнів. Б1.32. Форми та методи оцінювання навчальних досягнень учнів і розроблення критеріїв оцінювання . Б1.33. Критерії та рекомендації щодо оцінювання.	Б1.У1. Визначати рівень здібностей учнів. Б1.У2. Застосовувати різні форми та шкали оцінювання навчальних досягнень учнів . Б1.У2. Застосовувати та коригувати критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Б1.У3. Встановлювати та фіксувати результати навчання учнів, на їхній основі визначати індивідуальну траєкторію навчання (за потреби)..
	Б 2. Здатність використовувати новітні технології в процесі оцінювання.	Б2.31. Новітні технології оцінювання.	

	Б 3. Здатність здійснювати моніторинг індивідуальних навчальних досягнень учнів і прогнозувати результати навчання.	Б3.31. Методи аналізу навчальної діяльності учнів і прогнозування її результатів . Б3.32. Норми законодавства щодо академічної доброчесності в частині оцінювання учнів і відповідальності за їх недотримання.	Б3.У1. Здійснювати моніторинг навчальної діяльності та рівня навчальних досягнень учнів. Б3.У2. Прогнозувати результати навчальних досягнень учнів.
--	--	---	--

Трудова функція В	Професійні компетентності	Знання	Уміння та навички
В. Участь в організації освітнього процесу та методичне забезпечення навчання.	В1. Здатність розробляти, адаптувати та узагальнювати навчальні матеріали.	В1.31. Спеціальна та методична література, а також інші джерела для забезпечення освітнього процесу.	В1.У1. Опрацьовувати та узагальнювати навчальні матеріали. В1.У2. Використовувати інформаційні ресурси при підготовці навчально-методичних напрацювань. В1.У3. Застосовувати інноваційні технології в освітньому процесі. В1.У6. Використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси для організації освітнього процесу, обміну педагогічним і творчим досвідом та професійного розвитку.

Трудова функція Г	Професійні Компетентності	Знання	Уміння та навички
Г. Безперервний професійний розвиток	Г1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному професійному розвитку.	Г1.31. Документи, способи та методи самооцінювання педагогічних і фахових компетентностей.	Г1.У1. Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності.
	Г2. Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей.		Г2.У2. Планувати і організувати процес самоосвіти.

Мета навчальної дисципліни: опанування студентами сучасною методологією навчання співу, яка, спираючись на традиційні основи також враховує сучасні інноваційні підходи. Синтез та узагальнення раніше здобутих фахових знань, та їх спрямованість на використання в педагогічній практичній діяльності.

Зміст і структура навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна «Методика викладання фахових дисциплін (спів)» вивчається студентами на 3 році навчання в КЗВО КОР «Академія мистецтв ім. Павла Чубинського» і є важливою підготовкою здобувачів вищої освіти до педагогічної і концертно-виконавської практики. Вивчення дисциплін розраховано на два семестри (2

модулі). Аудиторна робота передбачає лекційні, практичні і семінарські заняття. Протягом другого модулю студент також працює над виконанням курсової роботи з дисципліни. Для допомоги в написанні роботи йому призначається науковий керівник (3 індивідуальні години).

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма навчання				
	Всього годин	Аудиторні заняття			Самостійна робота здобувача
Лекції		Практичні	Семінари		
МОДУЛЬ 1					
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін (спів)».					
Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін (спів)», її місце в циклі навчальних дисциплін курсу.	4	2	-	-	2
Тема 2. Метод. Методика. Структура методу. Загальні дидактичні та спеціальні методи навчання. Принципи навчання співу.	10	4	-	2	4
Тема 3. Історичний розвиток методики навчання співу.	11	4	-	2	5
Тема 4. Сучасні інноваційні технології та авторські методики у вокальній освіті.	8	4	-	-	4
Тема 5. Структура музикальності дітей. Форми музичної діяльності дітей. Методи розвитку музичних здібностей.	11	6	-	-	5
Тема 6. Класифікація та коротка характеристика співацьких голосів по висоті і тембру. Критерії визначення голосової природи.	8	4	-	-	4
Тема 7. Характеристики співацького голосу. Вокальні навички.	8	4	-	-	4
Разом за змістовим модулем 1:	60	28	-	4	28
		32			
МОДУЛЬ 2					
Змістовий модуль 2. Методика роботи над розвитком голосу.					
Тема 8. Постановка голосу. Початковий етап заняття з учнями у вокальному класі.	10	5	1	-	4
Тема 9. Робота над розвитком голосу. Артикуляція, дикція в співі.	10	5	1	-	4
Тема 10. Методика відпрацювання приймів голосоведення legato, non legato, staccato. Кантілена.	8	2	2	-	4
Тема 11. Методи роботи з учнями над чистотою інтонування. Спів без супроводу музичного інструменту.	8	3	1	-	4

Тема 12. Методика роботи з народними голосами.	8	3	1	-	4
Тема 13. Методика розучування вокальних творів.	8	2	2	-	4
Тема 14. Планування та послідовність роботи викладача сольного співу.	8	2	2	-	4
Разом за змістовим модулем 2:	60	22	10	-	28
		32			
Усього годин:	120	64			56

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Заочна форма навчання				
	Всього годин	Аудиторні заняття			Самостійна робота здобувача
Лекції		Практичні	Семинарські		
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін (спів)».					
Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін (спів)», її місце в циклі навчальних дисциплін курсу.	4	1	-	-	3
Тема 2. Метод. Методика. Структура методу. Загальні дидактичні та спеціальні методи навчання. Принципи навчання співу.	13	1	-	1	11
Тема 3. Історичний розвиток методики навчання співу.	13	2	-	1	10
Тема 4. Сучасні інноваційні технології та авторські методики у вокальній освіті.	10	1	-	-	9
Тема 5. Структура музикальності дітей. Форми музичної діяльності дітей. Методи розвитку музичних здібностей.	13	1	-	-	12
Тема 6. Класифікація та коротка характеристика співацьких голосів по висоті і тембру. Критерії визначення голосової природи.	11	1	-	-	10
Тема 7. Характеристики співацького голосу. Вокальні навички.	11	1	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1:	75	8	-	2	65
		10			
Модуль 2					
Змістовий модуль 2. Методика роботи над розвитком голосу.					
Тема 8. Постановка голосу. Початковий етап заняття з учнями у вокальному класі.	13	1	1	-	11

Тема 9. Робота над розвитком голосу. Артикуляція, дикція в співі.	12	1	1	-	10
Тема 10. Методика відпрацювання приймів голосоведення legato, non legato, staccato. Кантилена.	10	-	1	-	9
Тема 11. Методи роботи з учнями над чистотою інтонування. Спів без супроводу музичного інструменту.	10	-	1	-	9
Тема 12. Методика роботи з народними голосами.	10	1	-	-	9
Тема 13. Методика розучування вокальних творів.	10	1	-	-	9
Тема 14. Планування та послідовність роботи викладача сольного співу.	10	1	-	-	9
Разом за змістовим модулем 2:	75	5	4	-	66
		9			
Усього годин:	150	19			131

Курсова робота
Денна, заочна форма навчання

Модуль 2	Кількість годин	
	Індивідуальні аудиторні заняття	Самостійна робота здобувача
Курсова робота	3	30

Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна Форма
1.	Тема 2. Метод. Методика. Структура методу. Загальні дидактичні та спеціальні методи навчання. Принципи навчання співу.	2	1
2.	Тема 3. Історичний розвиток методики навчання співу.	2	1
	Разом:	4	2

Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувача освіти

Самостійна робота здобувача є складовою навчального процесу. Вона здійснюється за підтримки та під контролем викладача, який спрямовує її в залежності від тематичних завдань. Опанування змістом дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін (спів)» передбачає різні види самостійної роботи – теоретичні і практичні. Теоретичні - вивчення основної та додаткової літератури з проблематики дисципліни, теоретичного матеріалу тем, опрацювання конспекту. Також слухання вокальних виконавців з метою визначення типу голосу, вокальних навиків, та, навпаки вокально-технічних недоліків виконання, відвідування (перегляд відеозаписів) майстер-класів та їх аналізування отриманої інформації з фіксуванням висновків у робочому зошиті.

Практичні – вміння користуватись методами навчання для вирішення конкретних практичних завдань (методами розвитку музичних здібностей, вироблення вірної навички співацького дихання, методику відпрацювання різних способів звуковедення та вироблення кантиленного звучання, методи усунення недоліків інтонування у дітей, в залежності від причин їх утворення, методику розучування вокального твору та ін).

Розроблення плану початкового індивідуального заняття зі співу. Вивчення теоретичного матеріалу теми. Підбір послідовності комплексу вправ для розвитку голосу та для покращення артикуляції. Написання та підготовка презентації курсової роботи.

Методичні рекомендації до написання курсової роботи.

Курсова робота з дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін (спів)» є самостійною письмовою роботою здобувача за обраною темою з елементами наукового дослідження, над якою він працює протягом семестру. В процесі підготовки курсової роботи, здобувач поглиблює та узагальнює знання з дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін (спів)», вчиться застосовувати наукові методи дослідження, опрацьовувати інформаційні джерела, аналізувати інформацію, та структуровано, аргументовано і логічно висловлювати свою думку стосовно проблематики роботи.

Як здобувачу працювати над курсовою роботою. Під час роботи треба пам'ятати про академічну доброчесність і кожен авторську думку з першоджерел оформлювати належним образом – в лапках, з посиланням на джерело інформації.

I. Здобувач обирає тему курсової роботи самостійно, погоджуючись з керівником. Тема роботи повинна відповідати завданням дисципліни.

II. Знайомиться з вимогами до написання курсової роботи.

Структура роботи.

Титульний аркуш (Додаток 1).

1. Зміст з вказанням сторінок кожного розділу та параграфу (Додаток 2)

2. Вступ (актуальність дослідження, мета і завдання, предмет, об'єкт).

3. Основна частина (2-3 розділи з 2-3 параграфами) розкриває зміст дослідження. Кожен розділ треба завершувати лаконічними висновками.

4. Висновки (узагальнені на основі висновків до кожного розділу).

5. Список використаних джерел (біля 20) (література, Internet - ресурси, інтерв'ю) за алфавітом, оформлюється відповідно до вимог бібліографічного опису (національний стандарт України ДСТУ 8302:2015).

6. Додатки (ілюстрації, таблиці та ін.).

Шрифт Times New Roman, розмір 14. Правий берег 1,5 см, лівий берег 2,5 см, верхнє і нижнє 20 мм.

III. Підбирає і вивчає літературу та інші інформаційні джерела для розкриття теми роботи (треба порадитись з викладачем).

IV. Опрацювання джерел інформації. Робота над основною частиною. Доопрацювання списку використаних джерел.

V. Робота над вступом і висновками.

VI. Остаточне редагування тексту.

VII. Підготовка до захисту.

Для більш детального отримання методичних порад треба дивитись «Положення про курсову роботу (для здобувачів ОПП «Спів»)» (розділ 12.3. пп.11).

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Антонюк В. Вокальна педагогіка (сольний спів) / В. Антонюк. – К. : Либідь, 2007. – 198 с.

2. Антонюк В. Г. Постановка голосу : навчальний посібник для вищих музичних навчальних закладів / В. Г. Антонюк. – К.: Українська ідея, 2000. – 68 с.

3. Зеленецька І. Методика роботи з нечисто інтонуючими учнями на уроках музики // Мистецтво та освіта. - 2003. - № 5. - С. 27-35.

4. Михайличенко О. В. Загальні методи музичного навчання // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Зб. наук. пр. – Вип. 27. – К.: Видав. центр КНЛУ, 2004. – 210 с.

5. Овчаренко Н. Основи вокальної методики : науково-методичний посібник. - Кривий Ріг : Видавничий дім, 2006. - 116 с.
6. Стасько Г. Голос людини і вокальна робота з ним: навчальне видання / Стасько Г., Шуляр О. та ін. Івано-Франківськ, 2010. - 336 с.
7. Тушева В. В. Основи наукових досліджень : Навчальний посібник / В. В. Тушева, УМО НАПН України. – Харків.: «Федорко», 2014. – 408 с.
8. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька / О. П. Рудницька- К.: ІППО, 2002. - 270 с.

Допоміжна література.

1. Бандрівська О. К. Науково-методичні праці / статті, рецензії / Наукові збірки. – Вип. 6. – ЛДМА. – Львів, 2002. – 148 с.
2. Голубєв П. Поради молодим педагогам-вокалістам / П. В. Голубєв. – К. : «Музична Україна», 1983. – 62 с.
3. Кузьмічова В. А. Навчальний посібник з дисципліни «Постановка голосу» / В. А. Кузьмічова, О. І. Лавренов ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків : ХНПУ, 2018. – 68 с.
4. Кузьмічова В. А. Навчальний посібник з дисципліни «Постановка голосу» / В. А. Кузьмічова, О. І. Лавренов ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків : ХНПУ, 2018. – 68 с.
5. Леонтович М. Практичний курс навчання співу у середніх школах України / М. Д. Леонтович. – К. : Музична Україна, 1989. – 133 с.
6. Музика. Програми та поурочні методичні розробки для 5-8 класів загальноосвітніх шкіл / Упор. О. Я. Ростовський, Р.О. Марченко, Л. О. Хлебникова, З. Т. Бервецький. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2000. - 96 с.
7. Олексюк О. М. Музична педагогіка : навч. посіб. / О. М. Олексюк. –К.: ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 248 с.
8. Печерська І. П. Уроки музики в початкових класах: Навч. посібник. - К.: Либідь, 2001. - 272 с.
10. Прядко О. М. Розвиток співацького голосу: методичні рекомендації для викладачів вокалу та студентів музично-педагогічних факультетів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський, 2009. - 92 с.
11. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в початковій школі./ О. Я. Ростовський - Тернопіль: Богдан, 2000. - 215 с.
12. Стасько Г. Психотехніка співу у вокальній педагогіці / Г. Стасько. – Івано-Франківськ : ПНУ ім. В. Стефаника, 2011. - 174 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет.

1. <https://www.youtube.com/watch?v=o0mt4C1mxcU>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=ZGJz72GAJMY>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=oeKiGcuUMjA>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=uQLa94rPugE>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=A48Iwpcf55A>
6. <https://www.youtube.com/watch?v=2ZgReGSeW-k>
7. https://www.youtube.com/watch?v=zOQj4U_ATv4
8. <https://www.youtube.com/watch?v=O-vntTtWH3Q>
9. <https://www.youtube.com/watch?v=H7sCRyJ9JxE>
10. <https://www.youtube.com/watch?v=Y1ZbooT60sE>
11. «Положення про курсову роботу(для здобувачів ОПП «Спів»)
https://chubynsky.best/files/2023/spiv_metodychni_rekomendatsiyi_kursova_robota.pdf

Політика навчальної дисципліни

Завдання навчальної дисципліни: вивчення історичного досвіду та досягнень сучасної вокальної методики; опанування сучасними методами викладання співу в мистецьких

школах; засвоєння принципів і методів роботи з навчальним матеріалом; формування знань загальних закономірностей послідовного музичного та технічного розвитку учня; формування загальних знань особливостей роботи з учнями різного шкільного віку; виховання у здобувачів необхідності до професійної самоосвіти, вироблення творчого підходу до викладацької діяльності; формування відповідальності за результати навчального процесу.

Після опанування навчальної дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін (спів)», здобувачі повинні:

знати:

- сучасні загальні дидактичні та спеціальні методи навчання у вокальній педагогіці;
- особливості роботи з учнями різного шкільного віку;
- методикау визначення музичних та вокальних даних;
- методикау визначення причин утруднення учнів. Заходи щодо їх попередження та усунення;
- класифікацію та коротку характеристику типів співочих голосів;
- професійні характеристики співацького голосу та його недоліки;
- основи постановки та виховання співочого голосу;
- методикау організації навчальної та репетиційної роботи;
- методикау планування та проведення уроку.

Вміти:

- доцільно використовувати сучасні методи у педагогічній практичній діяльності;
- здійснювати індивідуальний підхід до учнів;
- визначати голосову природу учня;
- визначати потенційні вокальні можливості учнів та шляхи їх реалізації
- аналізувати відповідність художнього та технічного розвитку учнів;
- визначати недоліки співу учня та володіти методикою їх усунення;
- поділяти зміст розділів та тем навчальної програми на окремі заняття;
- організовувати поетапно навчальний та репетиційний процес;
- здійснювати методичне забезпечення початкового мистецького навчального закладу, музичної студії;
- добирати вокально-технічні вправи для постановки і розвитку співацького голосу, враховуючи індивідуальні особливості учня та педагогічні завдання навчального етапу.

Володіти навичками soft skills:

- навички самоорганізації;
- презентаційні навички;
- здатність оволодівати сучасною інформацією;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Політика щодо контролю навчальних досягнень здобувачів освіти

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- експрес-опитування;
- тести;
- усні опитування;
- ведення записів та конспектування теоретичних питань у зошиті;
- презентація практичних завдань;
- презентація і захист курсової роботи.

Форми контролю результатів навчання

Форми контролю знань здобувачів вищої освіти: поточний; підсумковий; семестровий модульний (залік/іспит). Атестаційний кваліфікаційний екзамен.

Поточний контроль проводиться викладачем на кожному занятті. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача з дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін (спів)» враховують кілька складових його професійного становлення й розвитку – володіння теоретичним матеріалом тем курсу, опанування методами навчання та вміння творчо і вірно використовувати методи навчання при вирішенні конкретних педагогічних завдань.

Семестровий (модульний) контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувача вищої освіти за семестр.

Атестаційний екзамен з педагогічної майстерності є комплексним і складається з теоретичної і практичної складових. Передбачено перевірку теоретичних знань, практичних навичок опанування здобувачем вищої освіти компетентностями, необхідними для здійснення педагогічної діяльності у сфері вокального мистецтва.

Теоретична складова передбачає відповідь на тести, у тому числі з дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін (спів)». Тестові завдання та критерії оцінювання дивитись у «Програмі Атестаційних кваліфікаційних екзаменів студентів-випускників на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня за фахом».

Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу (5 - «відмінно», 4 - «добре», 3 - «задовільно», 2 - «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ECTS – A, B, C, D, E, Fx, F) - A (90 - 100), B (82 -89), C (74 - 81), D (64 - 73), E (60 - 63), Fx (35 - 59), F (1 - 34).

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Весь обсяг роботи здобувача за семестр підсумовується за допомогою накопичувальної системи балів. Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за знання матеріалу тем - за поточний та семестровий контроль, ведення конспекту, з подальшим переведенням в національну шкалу.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач за різні види завдань вказана в таблиці.

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Аудиторні заняття за темами	5	25	7	35
Самостійна робота за темами	5	25	7	35
Робочий зошит (А; С)	1	10		
Семінарські заняття за темами (СР, АСЗ)	2	20		
Диференційований залік	1	20		
Іспит	Усне опитування		1	15
	Презентація курсової		1	15

	роботи			
Разом:			100	100

Поточний контроль. При оцінюванні навчальних досягнень здобувачів звертається увага на активність роботи на лекціях, систематичність і своєчасність виконання завдань аудиторної та самостійної роботи, глибина та грамотність відповідей на питання, користування додатковою літературою та іншими джерелами інформації (інтернет-ресурси, майстер-класи, відкриті уроки), наявність конспекту лекцій, вмиле застосування набутих знань при виконанні практичних завдань. Навчальні досягнення здобувача поточного контролю оцінюються 1-5 балів за темою (аудиторна та самостійна робота).

Модульний (семестровий) контроль знань здобувачів

Модульний (семестровий) контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувача вищої освіти за семестр. Семестровий контроль знань здобувача наприкінці 1 Модулю (диференційований залік) проводиться у формі усної відповіді на питання. Семестровий контроль навчальних досягнень здобувачів наприкінці 2 Модулю відбувається у формі комплексного іспиту з двох складових – усного опитування та презентації і захисту курсової роботи.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних здобувачем за всі види робіт протягом модуля – поточний та семестровий контроль. Підсумковий бал переводиться в національну шкалу.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів

Бали за темою	Критерії оцінювання
	Здобувач вищої освіти
5	Систематично і відмінно виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. Бере активну участь в обговоренні питань дисципліни. Надає вичерпні відповіді на запитання. Вміє грамотно, аргументовано користуючись термінологією, доводити свою думку у відповідях. Вивчає обов'язкову та додаткову літературу. Вірно виконує практичні завдання. Правильно вирішує усі тестові завдання. Має конспект лекцій в повному обсязі.
4	Систематично, на достатньому рівні виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. Надає вірну та вичерпну відповідь на теоретичні питання з пройденого матеріалу, але за допомогою додаткових питань. Вміє грамотно, аргументовано висловлювати свою думку. У відповідях, іноді допускає окремі неточності. Грамотно, без помилок виконує практичні завдання. Вірно вирішує більшість тестових завдань. Має конспект лекцій в повному обсязі.
3	Несистематично, на посередньому рівні виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. На лекціях майже не бере участі в обговоренні. При відповіді на питання демонструє середній рівень володіння матеріалом, допускає помилки. Недостатньо обґрунтовано відповідає на додаткові запитання. Завдання з практичної роботи виконує з помилками. Має недоліки у самостійній роботі. Правильно вирішує половину тестових завдань. Має неповний конспект лекцій.

2	Несистематично, на низькому рівні, виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. На лекціях не бере участі в обговоренні. Поверхово володіє теоретичним матеріалом, допускає численні помилки у відповідях на запитання. При виконанні практичної роботи допускає кілька значних помилок. Правильно вирішує меншість тестових завдань. Відсутній повний конспект лекцій, т.к. лекції конспектувались фрагментарно.
1	Несистематично, на низькому рівні виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. На лекціях пасивен. Погано засвоює новий матеріал з теоретичного курсу. Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми. При теоретичному опитуванні здобувачу необхідно задавати допоміжні питання, але він не може надати вірну відповідь. При виконанні практичної роботи допускає значні помилки. Правильно вирішує окремі тестові завдання. Є робочий зошит з дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін (спів)», але лекції конспектувались фрагментарно. Для отримання кредиту треба доопрацювання.

Критерії модульного (семестрового) оцінювання знань здобувачів

Модуль 1 Залік	Модуль 2 Іспит		Критерії оцінювання
	Усне опитування	Захист Курсової роботи	
			Здобувач вищої освіти
15 – 20	13-15	13-15	Модуль 1. Модуль 2. Усне опитування. Володіє навчальним матеріалом в повному обсязі. Надає вичерпну відповідь на запитання, демонструє глибокі знання з пройденого матеріалу. У відповідях може припустити 2-3 несуттєві неточності.
			Модуль 2. Захист курсової роботи. Вчасно виконав курсову роботу. Вміє формулювати об'єкт, предмет, мету і завдання дослідження, знаходити потрібні інформаційні джерела з застосуванням сучасних інформаційних технологій. Використовує елементи наукового дослідження, узагальнює отриману інформацію та аргументовано робить висновки. Логічно, грамотно викладає матеріал, володіє науковим стилем. Оформлює роботу відповідно до сучасних вимог. Доведена актуальність обраної теми. Працював самостійно. Реалізував мету і завдання дослідження. Володіє культурою презентації та ораторськими здібностями. Повністю відповів на всі поставлені питання.
12 – 14	10- 12	10- 12	Модуль 1. Модуль 2. Усне опитування. Достатньо повно володіє навчальним матеріалом. Надає правильну відповідь та розкриває зміст теоретичних питань, але допускає окремі неточності. У відповідях припускає 4-5 несуттєві неточності та помилки.
			Модуль 2. Захист курсової роботи. Вчасно виконав курсову роботу. Вміє формулювати об'єкт, предмет, мету і завдання дослідження, знаходити потрібні інформаційні джерела з застосуванням сучасних інформаційних технологій. Використовує елементи наукового дослідження, узагальнює отриману інформацію та робить висновки. Грамотно викладає матеріал, оформлює роботу відповідно до сучасних

			вимог, але є незначні недоліки методичного або стилістичного характеру. Доведена актуальність обраної теми. Працював не достатньо самостійно. Реалізував мету і завдання дослідження. Для отримання повної відповіді треба задавати додаткові питання.
8 – 11	9	9	Модуль 1. Модуль 2. Усне опитування. У цілому володіє навчальним матеріалом. У відповідях робить суттєві неточності та помилки.
			Модуль 2. Захист курсової роботи. Вчасно виконав курсову роботу. Вміє формулювати об'єкт, предмет, мету і завдання дослідження. Знаходить потрібні інформаційні джерела з застосуванням сучасних інформаційних технологій, але не в достатньому обсязі. Використовує елементи наукового дослідження, намагається узагальнювати отриману інформацію, але висновки не обґрунтовує. Аналіз зроблено поверхово. Матеріал викладає послідовно, але не вистачає логічності і грамотності. Присутні недоліки в оформленні інформаційних джерел. Обсяг письмової роботи повний. Робота оформлена неохайно. Актуальність обраної теми умовна. Працював не достатньо самостійно. Реалізація мети і завдань дослідження часткова. Для отримання повної відповіді треба задавати додаткові питання.
5 - 7	5 – 8	5 – 8	Модуль 1. Модуль 2. Усне опитування. Не володіє повним обсягом начального матеріалу. Відповіді поверхові та фрагментарні, зі значною кількістю помилок.
			Модуль 2. Захист курсової роботи. Вчасно виконав курсову роботу. Сформульовано об'єкт, предмет, мету і завдання дослідження. Знаходить потрібні інформаційні джерела з застосуванням сучасних інформаційних технологій, але не в достатньому обсязі. Текст роботи майже не містить елементу науковості. Матеріал викладає послідовно, але не вистачає логічності і грамотності. Присутні недоліки в оформленні інформаційних джерел. Обсяг письмової роботи не повний, з відхиленнями від завдання, оформлення без врахування встановлених вимог; мають місце суттєві помилки, які є причиною повернення курсової роботи на доопрацювання; студент слабо володіє мовою викладу матеріалу. Актуальність обраної теми умовна. Працював не достатньо самостійно. Реалізація мети і завдань дослідження фрагментарна. Для отримання повної відповіді треба задавати додаткові питання, на більшість з яких надає невірну відповідь.
2 - 4	2 - 4	2 - 4	Модуль 1. Модуль 2. Усне опитування. Поверхово і фрагментарно засвоєний обсяг навчального матеріалу. Відповіді поверхові та фрагментарні з великою кількістю помилок.
			Модуль 2. Захист курсової роботи. Вчасно подав роботу, але вона не оформлена за вимогами. Не визначено об'єкт, предмет, мету і завдання дослідження. Знаходить потрібні інформаційні джерела з застосуванням сучасних інформаційних технологій, але однобічні, переважно з Internet – мережі. Текст роботи не містить елементу науковості. Матеріал викладено хаотично, без аналізування і аргументації, не грамотно. Присутні недоліки в оформленні інформаційних джерел. Обсяг письмової роботи не повний. Актуальність обраної теми умовна. Працював не самостійно. Реалізація мети і завдань дослідження фрагментарна. Для отримання повної відповіді треба задавати додаткові питання, на більшість з яких надає невірну відповідь.
1	1	1	Модуль 1. Модуль 2. Усне опитування. Не володіє навчальним матеріалом. Не відповідає на жодне запитання. Всі відповіді помилкові.

			Модуль 2. захист курсової роботи Не виконав роботу вчасно. Робота містить плагіат.
--	--	--	---

Додаткові бали

Додаткові бали (5 балів) нараховуються здобувачу освіти за отримання сертифікату з неформальної освіти, якщо змістовність пройденого курсу відповідає завданням і меті дисципліни, а також за участь і підготовку доповіді на конференції за проблематикою дисципліни.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних здобувачем за всі види робіт протягом модуля – поточний та семестровий контроль. Підсумковий бал переводиться в національну шкалу.

Сума балів за всі види навчальної діяльності за модуль	Оцінка за національною шкалою	Шкала ECTS
90-100	5 Відмінно	A
82-89	4 Добре	B
74-81		C
64-73	3 Задовільно	D
60-63		E
35-59	2 Незадовільно	FX Для одержання кредиту потрібне доопрацювання.
1-34		F Необхідне повторне вивчення дисципліни

Політика академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися принципів і правил академічної доброчесності. Курсові роботи перед презентацією і оцінюванням перевіряються на авторство тексту за допомогою програмно-обчислювального комплексу StrikePlagiarism або Plagiat.Lviv.ua.

Політика відвідування. Матеріал пропущених занять (з поважних і неповажних причин) здобувачі освіти зобов'язані опрацювати і здати викладачу всі завдання за темою. У разі переходу до дистанційної форми навчання, здобувачі освіти зобов'язані вчасно під'єднатися до Інтернет платформи Google Workspace education.

**Комунальний заклад вищої освіти
Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
Кафедра «Мистецтво співу»**

З Р А З О К

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни

«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН (спів)»

**на тему : МЕТОДИ РОБОТИ НАД ЗВУКОМ НА УРОКАХ СОЛЬНОГО
СПІВУ У МОЛОДШІЙ ШКОЛІ**

Здобувачки вищої освіти ІІІ курсу групи БМСП

спеціальності В 5 «Музичне мистецтво»

ОПП «Спів»

Коваленко Іванни Петрівни

викладач ПШБ

Кількість балів _____ Оцінка _____

Члени комісії _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени комісії _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени комісії _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 (назва великими літерами).....	4
1. 1. Назва параграфу.....	4
1. 2. Назва параграфу.....	7
1. 3. Назва параграфу.....	9
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1.....	10
РОЗДІЛ 2 (назва великими літерами).....	11
2. 1. Назва параграфу.....	11
2. 2. Назва параграфу.....	13
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.....	13
ВИСНОВКИ.....	14
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	15
ДОДАТКИ.....	18